

רכוש לך גם את ספרו של מחבר ספר זה

מקנה מומנה וזמן לאת השמות האלם

לוחות לנטית השמות

על כל משקליהם וצורתיהם

נחיר ומסאד ביד ד"ר שמואל פרנקל

מהדורה עשרים ושבע, בצירוף השלמות והקונים

מסד"ב 1-0007-09-965 ISBN

12 11 10

1989 1990

ל ו ז - ה פ ע ל

42. עמ' 47/ב, דג' 26-28, אחרי: יורכע, יורכע, יורכע... יש להשלים:

ובלשון-ימינו נסוץ השמש ב-חורבנו, יורכע, בשווא (חורבנו) מורכש רעיע.
לעומת זה מרכיבים להשמש בצורות: השווא חרבנו ועוד, בקמץ, גם שווא בהסמק -
לדעתנו, אין לצורות אלה על מה לסמוך, ובכדי לקדם את הנסיון הדקדוקי.

כ ז נ י - ה פ ע ל

47. שם/ב - הערה 11 בסוף: יאכלך, בסתח - יש לתקן:

השוח: יאכל, אכל בשמחה בלתי פסול: יאכלנו, תאכלנו, תאכלם, יאכלם.

48. עמ' 53/בלוח-הגנטיה: מקימה, וקומה... - יש להדגיש:

ועדין: מקומה, וקומה, בחוסות נ', שכן ברורות יותר, וכן גם בחוב: נדבר ולא
יקומה (במדרב כ"ג, 20).

49. עמ' 55 - עתיד ב-ה-הפוך בהערה 4 למטה - יש להוסיף:

וקמא פשם אחת במקרא: ותאמר, פשח - שווא בהסמק, ולקצרה 13: יסב - יסב
בהסמק, ואילו במקרא: להסב, הספי, אכל, יסב, פשח ו-הס' דגשו.

50. עמ' 56/ב - הערה 4-5, אחרי: אתע, יתע... יש להוסיף:

וכן פגרה: ארע, ירע... מן רעה על יסוד הפחוב: ירע (ירעה) פריד
באחיל (איוב כ', 38).

40. עמ' 44/א - להערות הכלליות יש להוסיף:

אורות-השמש (ה) בעבר, מ' ביה וראיתו בעתיד) באות ב-קמץ-קטן ביחוד כשפס
היא א', ה' או ע' וקממם גם ח' (האכלי, האכל, הקליח, מקליח, יתליח;
העמדי, מעמד (אכל גם: מעמד), יעמד וכד').

41. עמ' 46/ב, דג' 16-18, אחרי: יה' השמש בחלם - יש להוסיף:
ובספרות של ימי-הביניים נמצא השמש ב-העריד מן ערה.

43. עמ' 48/א - בפתיחה יש להשלים בסוף:

א במקרא יש פסח פעלים עומדים בכנייה, אכל במשמע שווא, פטון: פאחני - פאה
עליו: יראוני - יראו ממני; צמחני - צמחם בשבילי ועוד.

44. שם למעלה: שפח - שפחני - שפחתי אחי - יש לציין:

במקרא פאה צורה זו על-פי-רב פלי, אהרי ה-ח', פטון: ילדתי (-ילדת אחי)
רפיתני, לפיכחני, הכרעתי ועוד, ואולם בפסוק המהפך הכניס את ה-ה', תחלה
בטקסטים בלתי-מקורים ואח"כ גם במקורים, וכן נדגנו גם בלוח שלפנינו.

45. שם למטה, הערה 3: שמר - שמרכם, -כן - שמר אתכם, -כן - יש להוסיף:
וקמא: אכלכם, אכלכם, בלדג' ו: ובפניה: שמה אתכם - שמהכם, -כן, ויש
אמרים: שמהכם, -כן - מהם בלדג' ו'.

46. עמ' 49/א, הערה 7 - לשמרך - לשמרכם, -כן - יש להוסיף:
וקמא: לעבדך (-לעבדך, ברומה להודך או-לאסדך). מן ומצא: לשטנו, בחירך
(במק' קמץ-קטן, בשביר, וסל ועוד געשם).

שם/פ, דג' 22-24, יש להשלים בסוף ההצעה: 21

עמ' 22, דג' 30-33, אחר: -גיה' (הג') יש להוסיף:

עמ' 23 א, 34-36, ג' 37, ח' 38, ט' 39, י' 40, יא' 41, יב' 42, יג' 43, יד' 44, טו' 45, טז' 46, יז' 47, יח' 48, יט' 49, כ' 50, כא' 51, כב' 52, כג' 53, כד' 54, כה' 55, כו' 56, כז' 57, כח' 58, כט' 59, ל' 60, לא' 61, לב' 62, לג' 63, לד' 64, לה' 65, לו' 66, לז' 67, לח' 68, לט' 69, לך' 70, לם' 71, לש' 72, לט' 73, לך' 74, לם' 75, לש' 76, לט' 77, לך' 78, לם' 79, לש' 80, לט' 81, לך' 82, לם' 83, לש' 84, לט' 85, לך' 86, לם' 87, לש' 88, לט' 89, לך' 90, לם' 91, לש' 92, לט' 93, לך' 94, לם' 95, לש' 96, לט' 97, לך' 98, לם' 99, לש' 100, לט' 101, לך' 102, לם' 103, לש' 104, לט' 105, לך' 106, לם' 107, לש' 108, לט' 109, לך' 110, לם' 111, לש' 112, לט' 113, לך' 114, לם' 115, לש' 116, לט' 117, לך' 118, לם' 119, לש' 120, לט' 121, לך' 122, לם' 123, לש' 124, לט' 125, לך' 126, לם' 127, לש' 128, לט' 129, לך' 130, לם' 131, לש' 132, לט' 133, לך' 134, לם' 135, לש' 136, לט' 137, לך' 138, לם' 139, לש' 140, לט' 141, לך' 142, לם' 143, לש' 144, לט' 145, לך' 146, לם' 147, לש' 148, לט' 149, לך' 150, לם' 151, לש' 152, לט' 153, לך' 154, לם' 155, לש' 156, לט' 157, לך' 158, לם' 159, לש' 160, לט' 161, לך' 162, לם' 163, לש' 164, לט' 165, לך' 166, לם' 167, לש' 168, לט' 169, לך' 170, לם' 171, לש' 172, לט' 173, לך' 174, לם' 175, לש' 176, לט' 177, לך' 178, לם' 179, לש' 180, לט' 181, לך' 182, לם' 183, לש' 184, לט' 185, לך' 186, לם' 187, לש' 188, לט' 189, לך' 190, לם' 191, לש' 192, לט' 193, לך' 194, לם' 195, לש' 196, לט' 197, לך' 198, לם' 199, לש' 200, לט' 201, לך' 202, לם' 203, לש' 204, לט' 205, לך' 206, לם' 207, לש' 208, לט' 209, לך' 210, לם' 211, לש' 212, לט' 213, לך' 214, לם' 215, לש' 216, לט' 217, לך' 218, לם' 219, לש' 220, לט' 221, לך' 222, לם' 223, לש' 224, לט' 225, לך' 226, לם' 227, לש' 228, לט' 229, לך' 230, לם' 231, לש' 232, לט' 233, לך' 234, לם' 235, לש' 236, לט' 237, לך' 238, לם' 239, לש' 240, לט' 241, לך' 242, לם' 243, לש' 244, לט' 245, לך' 246, לם' 247, לש' 248, לט' 249, לך' 250, לם' 251, לש' 252, לט' 253, לך' 254, לם' 255, לש' 256, לט' 257, לך' 258, לם' 259, לש' 260, לט' 261, לך' 262, לם' 263, לש' 264, לט' 265, לך' 266, לם' 267, לש' 268, לט' 269, לך' 270, לם' 271, לש' 272, לט' 273, לך' 274, לם' 275, לש' 276, לט' 277, לך' 278, לם' 279, לש' 280, לט' 281, לך' 282, לם' 283, לש' 284, לט' 285, לך' 286, לם' 287, לש' 288, לט' 289, לך' 290, לם' 291, לש' 292, לט' 293, לך' 294, לם' 295, לש' 296, לט' 297, לך' 298, לם' 299, לש' 300, לט' 301, לך' 302, לם' 303, לש' 304, לט' 305, לך' 306, לם' 307, לש' 308, לט' 309, לך' 310, לם' 311, לש' 312, לט' 313, לך' 314, לם' 315, לש' 316, לט' 317, לך' 318, לם' 319, לש' 320, לט' 321, לך' 322, לם' 323, לש' 324, לט' 325, לך' 326, לם' 327, לש' 328, לט' 329, לך' 330, לם' 331, לש' 332, לט' 333, לך' 334, לם' 335, לש' 336, לט' 337, לך' 338, לם' 339, לש' 340, לט' 341, לך' 342, לם' 343, לש' 344, לט' 345, לך' 346, לם' 347, לש' 348, לט' 349, לך' 350, לם' 351, לש' 352, לט' 353, לך' 354, לם' 355, לש' 356, לט' 357, לך' 358, לם' 359, לש' 360, לט' 361, לך' 362, לם' 363, לש' 364, לט' 365, לך' 366, לם' 367, לש' 368, לט' 369, לך' 370, לם' 371, לש' 372, לט' 373, לך' 374, לם' 375, לש' 376, לט' 377, לך' 378, לם' 379, לש' 380, לט' 381, לך' 382, לם' 383, לש' 384, לט' 385, לך' 386, לם' 387, לש' 388, לט' 389, לך' 390, לם' 391, לש' 392, לט' 393, לך' 394, לם' 395, לש' 396, לט' 397, לך' 398, לם' 399, לש' 400, לט' 401, לך' 402, לם' 403, לש' 404, לט' 405, לך' 406, לם' 407, לש' 408, לט' 409, לך' 410, לם' 411, לש' 412, לט' 413, לך' 414, לם' 415, לש' 416, לט' 417, לך' 418, לם' 419, לש' 420, לט' 421, לך' 422, לם' 423, לש' 424, לט' 425, לך' 426, לם' 427, לש' 428, לט' 429, לך' 430, לם' 431, לש' 432, לט' 433, לך' 434, לם' 435, לש' 436, לט' 437, לך' 438, לם' 439, לש' 440, לט' 441, לך' 442, לם' 443, לש' 444, לט' 445, לך' 446, לם' 447, לש' 448, לט' 449, לך' 450, לם' 451, לש' 452, לט' 453, לך' 454, לם' 455, לש' 456, לט' 457, לך' 458, לם' 459, לש' 460, לט' 461, לך' 462, לם' 463, לש' 464, לט' 465, לך' 466, לם' 467, לש' 468, לט' 469, לך' 470, לם' 471, לש' 472, לט' 473, לך' 474, לם' 475, לש' 476, לט' 477, לך' 478, לם' 479, לש' 480, לט' 481, לך' 482, לם' 483, לש' 484, לט' 485, לך' 486, לם' 487, לש' 488, לט' 489, לך' 490, לם' 491, לש' 492, לט' 493, לך' 494, לם' 495, לש' 496, לט' 497, לך' 498, לם' 499, לש' 500, לט' 501, לך' 502, לם' 503, לש' 504, לט' 505, לך' 506, לם' 507, לש' 508, לט' 509, לך' 510, לם' 511, לש' 512, לט' 513, לך' 514, לם' 515, לש' 516, לט' 517, לך' 518, לם' 519, לש' 520, לט' 521, לך' 522, לם' 523, לש' 524, לט' 525, לך' 526, לם' 527, לש' 528, לט' 529, לך' 530, לם' 531, לש' 532, לט' 533, לך' 534, לם' 535, לש' 536, לט' 537, לך' 538, לם' 539, לש' 540, לט' 541, לך' 542, לם' 543, לש' 544, לט' 545, לך' 546, לם' 547, לש' 548, לט' 549, לך' 550, לם' 551, לש' 552, לט' 553, לך' 554, לם' 555, לש' 556, לט' 557, לך' 558, לם' 559, לש' 560, לט' 561, לך' 562, לם' 563, לש' 564, לט' 565, לך' 566, לם' 567, לש' 568, לט' 569, לך' 570, לם' 571,

— א. ח. ג. ד.

18. עמ' 18א – הערות פלליות, אחרי: 'איתן בקינק-יש להוסיף:

[illegible][illegible]

על, גם לחלו הערה 34.

יש להשלים: ד' כ"א-כ"ב, אחר: ד' כ"א-כ"ב, עמ' ע"א, ע"ב.

[illegible]

עמ' 24 - הערות פליליות: לנקודה של עה"ח או"ע בפעל: 24

[illegible]

עמ' 23 א, 34-36, ג' 37, ח' 38, ט' 39, י' 40, יא' 41, יב' 42, יג' 43, יד' 44, טו' 45, טז' 46, יז' 47, יח' 48, יט' 49, כ' 50, כא' 51, כב' 52, כג' 53, כד' 54, כה' 55, כו' 56, כז' 57, כח' 58, כט' 59, ל' 60, לא' 61, לב' 62, לג' 63, לד' 64, לה' 65, לו' 66, לז' 67, לח' 68, לט' 69, מ' 70, מא' 71, מב' 72, מג' 73, מד' 74, מה' 75, מו' 76, מז' 77, מח' 78, מט' 79, נ' 80, נא' 81, נב' 82, נג' 83, נד' 84, נה' 85, נו' 86, נז' 87, נח' 88, נט' 89, ס' 90, סא' 91, סב' 92, סג' 93, סד' 94, סה' 95, סו' 96, סז' 97, סח' 98, סט' 99, ע' 100, עא' 101, עב' 102, עג' 103, עד' 104, עה' 105, עו' 106, עז' 107, עח' 108, עט' 109, פ' 110, פא' 111, פב' 112, פג' 113, פד' 114, פה' 115, פו' 116, פז' 117, פח' 118,פט' 119, צ' 120, צא' 121, צב' 122, צג' 123, צד' 124, צה' 125, צו' 126, צז' 127, צח' 128, צט' 129, ק' 130, קא' 131, קב' 132, קג' 133, קד' 134, קה' 135, קו' 136, קז' 137, קח' 138, קט' 139, קכ' 140, קכא' 141, קכב' 142, קכג' 143, קכד' 144, קכה' 145, קכו' 146, קכז' 147, קכח' 148, קכט' 149, קל' 150, קלא' 151, קלב' 152, קלג' 153, קלד' 154, קלה' 155, קלו' 156, קלז' 157, קלח' 158, קלט' 159, קמ' 160, קמא' 161, קמב' 162, קמג' 163, קמד' 164, קמה' 165, קמו' 166, קמז' 167, קמח' 168, קמט' 169, קנ' 170, קנא' 171, קנב' 172, קנג' 173, קנד' 174, קנה' 175, קנו' 176, קנז' 177, קנח' 178, קנט' 179, קס' 180, קסא' 181, קסב' 182, קסג' 183, קסד' 184, קסה' 185, קסו' 186, קסז' 187, קסח' 188, קסט' 189, קע' 190, קעא' 191, קעב' 192, קעג' 193, קעד' 194, קעה' 195, קעו' 196, קעז' 197, קעח' 198, קעט' 199, קף' 200, קפא' 201, קפב' 202, קפג' 203, קפד' 204, קפה' 205, קפו' 206, קפז' 207, קפח' 208, קפט' 209, קץ' 210, קצא' 211, קצב' 212, קצג' 213, קצד' 214, קצה' 215, קצו' 216, קצז' 217, קצח' 218, קצט' 219, ר' 220, רא' 221, רב' 222, רג' 223, רד' 224, רה' 225, רו' 226, רז' 227, רח' 228, רט' 229, רכ' 230, רכא' 231, רכב' 232, רכג' 233, רכד' 234, רכה' 235, רכו' 236, רכז' 237, רכח' 238, רכט' 239, רל' 240, רלא' 241, רלב' 242, רלג' 243, רלד' 244, רלה' 245, רלו' 246, רלז' 247, רלח' 248, רלט' 249, רמ' 250, רמא' 251, רמב' 252, רמג' 253, רמד' 254, רמה' 255, רמו' 256, רמז' 257, רמח' 258, רמט' 259, רנ' 260, רנא' 261, רנב' 262, רנג' 263, רנד' 264, רנה' 265, רנו' 266, רנז' 267, רנח' 268, רנט' 269, רס' 270, רסא' 271, רסב' 272, רסג' 273, רסד' 274, רסה' 275, רסו' 276, רסז' 277, רסח' 278, רסט' 279, רע' 280, רעא' 281, רעב' 282, רעג' 283, רעד' 284, רעה' 285, רעו' 286, רעז' 287, רעח' 288, רעט' 289, רף' 290, רפא' 291, רפב' 292, רפג' 293, רפד' 294, רפה' 295, רפו' 296, רפז' 297, רפח' 298, רפט' 299, רץ' 300, רצא' 301, רצב' 302, רצג' 303, רצד' 304, רצה' 305, רצו' 306, רצז' 307, רצח' 308, רצט' 309, ש' 310, שא' 311, שב' 312, שג' 313, שד' 314, שה' 315, שו' 316, שז' 317, שח' 318, שט' 319, שכ' 320, שכא' 321, שכב' 322, שכג' 323, שכד' 324, שכה' 325, שכו' 326, שכז' 327, שכח' 328, שכט' 329, של' 330, שלא' 331, שלב' 332, שלג' 333, שלד' 334, שלה' 335, שלו' 336, שלז' 337, שלח' 338, שלט' 339, שמ' 340, שמה' 341, שמו' 342, שז' 343, שח' 344, שט' 345, שך' 346, שךא' 347, שךב' 348, שךג' 349, שךד' 350, שכה' 351, שכו' 352, שכז' 353, שכח' 354, שכט' 355, של' 356, שלא' 357, שלב' 358, שלג' 359, שלד' 360, שלה' 361, שלו' 362, שלז' 363, שלח' 364, שלט' 365, שם' 366, שמה' 367, שמו' 368, שז' 369, שח' 370, שט' 371, שך' 372, שךא' 373, שךב' 374, שךג' 375, שךד' 376, שכה' 377, שכו' 378, שכז' 379, שכח' 380, שכט' 381, של' 382, שלא' 383, שלב' 384, שלג' 385, שלד' 386, שלה' 387, שלו' 388, שלז' 389, שלח' 390, שלט' 391, שם' 392, שמה' 393, שמו' 394, שז' 395, שח' 396, שט' 397, שך' 398, שךא' 399, שךב' 400, שךג' 401, שךד' 402, שכה' 403, שכו' 404, שכז' 405, שכח' 406, שכט' 407, של' 408, שלא' 409, שלב' 410, שלג' 411, שלד' 412, שלה' 413, שלו' 414, שלז' 415, שלח' 416, שלט' 417, שם' 418, שמה' 419, שמו' 420, שז' 421, שח' 422, שט' 423, שך' 424, שךא' 425, שךב' 426, שךג' 427, שךד' 428, שכה' 429, שכו' 430, שכז' 431, שכח' 432, שכט' 433, של' 434, שלא' 435, שלב' 436, שלג' 437, שלד' 438, שלה' 439, שלו' 440, שלז' 441, שלח' 442, שלט' 443, שם' 444, שמה' 445, שמו' 446, שז' 447, שח' 448, שט' 449, שך' 450, שךא' 451, שךב' 452, שךג' 453, שךד' 454, שכה' 455, שכו' 456, שכז' 457, שכח' 458, שכט' 459, של' 460, שלא' 461, שלב' 462, שלג' 463, שלד' 464, שלה' 465, שלו' 466, שלז' 467, שלח' 468, שלט' 469, שם' 470, שמה' 471, שמו' 472, שז' 473, שח' 474, שט' 475, שך' 476, שךא' 477, שךב' 478, שךג' 479, שךד' 480, שכה' 481, שכו' 482, שכז' 483, שכח' 484, שכט' 485, של' 486, שלא' 487, שלב' 488, שלג' 489, שלד' 490, שלה' 491, שלו' 492, שלז' 493, שלח' 494, שלט' 495, שם' 496, שמה' 497, שמו' 498, שז' 499, שח' 500, שט' 501, שך' 502, שךא' 503, שךב' 504, שךג' 505, שךד' 506, שכה' 507, שכו' 508, שכז' 509, שכח' 510, שכט' 511, של' 512, שלא' 513, שלב' 514, שלג' 515, שלד' 516, שלה' 517, שלו' 518, שלז' 519, שלח' 520, שלט' 521, שם' 522, שמה' 523, שמו' 524, שז' 525, שח' 526, שט' 527, שך' 528, שךא' 529, שךב' 530, שךג' 531, שךד' 532, שכה' 533, שכו' 534, שכז' 535, שכח' 536, שכט' 537, של' 538, שלא' 539, שלב' 540, שלג' 541, שלד' 542, שלה' 543, שלו' 544, שלז' 545, שלח' 546, שלט'

13. עמ' 14-15, דג' 52-56, (פסולים) אחרי: בצווי: חנוה, קבנה יש להשלים:

ונמצא פה גם בקמץ קטן: רני (בני) בהתפסות ה': ארה (אריה), קבה (קביב) ועוד מעשים. כן נמצא: ידמו (ידמו) מן דמים; ונבלה (נבל) מן בליל ועוד. הבינוני של שח' בא בפסוק המאריך גם עד השלמים: שוחח, שוחחתי ושוחחתי, שוחחתי. כן יש לשים לב, כי נטית השלל רע' במובן: שבר, רצץ בעצרת היא: ארע, תרע, ירע - אימ' - תקמץ וסח' - בוחלם.

14. עמ' 15/15, בינוני פועל - את הערה 8 יש לשנות:

בהתאם לאמור לעיל (השלמה 9) לנביה דהמיון של נטית פועל ל-א בכמה צורות לפעלי ליה (בהשפעת הארמית), תבוא בבינוני-פועל י' במקום א', כגון: קרוי, קרויה; מצוי, מצויה; סמוי, סמויה ועוד: והשפה-י' באה רק בצורת הנחיד, כגון: נשוי, אביל ונשואה; שני (גם: שואוי), אביל: שואאה, פאמור, קמח גם הצורת נשוא (בא-ל-ה), אביל הוראה, פידוע, שונה.

15. עמ' 16/16, דג' 57, אחרי: הקטן... קטן יש להוסיף:

בינוני גם: קטן, קטנה... (עיד: גדל, גדלה...) ובשם-תאר: קטן, קטנה (קטנה-)... ובחיד גם: קטן - בחלם.

16. עמ' 17/17, דג' 60-61, אחרי: אש... נשי: יש להוסיף:

ונמצא בצווי: גשו, שלא בהתפסן: שהם גם לנש (וכן: לנח, לשא) ככל חסני בפסוקות שלאחר המקרא וכן בהתפסות ה' (- צורה מארכה), כגון: נשי, חנה, אחנה ועוד. השנה: נסח נמצא בפסוקות המאריך בעבר ובהנה גם עד השלמים: נסחתי, נסח... נסח, נסחת.

17. שם דג' 62-63, אחר: היתחם... היתחם יש להוסיף:

ונם ו-התפסות: היתחם, היתחם, כן: התי, התי - ה' התיק, ה' ו-ח' - בשוא עיד ועוד עם אותיות בכלים (לחיות, לחיות).

8. עמ' 10/10, דג' 23-25, אחרי: קחת, לקחת יש להוסיף:

ובפסוקות המאריך: לקח (ליקח) בידנה לפעל חסני לשל, לשל, לשא, לנח ועוד וכן: ליצק, ליצקה. השנה: את השלל נכח נוסים עד השלמים (דג' 15): לנכח (ויא: לקחות נוסים) נכחתי, נכח: נוכח (ויא: יקח נוכח), וע' גם הקלות לדג' 60 (עמ' 16) לנחיה פעל-סני חורגים.

9. שם, דג' 27-28, אחרי: (במלאות, פמלאות) יש להשלים:

בהשפעת הארמית קדם דמיון בנטות פעלי ל-א - לצורות פעלי ליה: שהם בא בהתפסות ה' וכן בעבר-נפחית: נרסחה, הנרסח (ו-נרסחה, הנרסח). כן נמצא: קרוי (קרויה), מצוי (מצויה), קרוי (קרויה), נשוי (אביל גם נשוא במשמע אחר) ועוד.

10. עמ' 11/11, דג' 31-32, אחרי: (- בוכה, הוכה) יש להוסיף:

כן נמצא: נשלי (- נשל) משליש של-ה ומשליש שני-ה נמצא: נשוא וכן: שוא (בפעל), נשוא (בפעל) - ב-א' במקום ה' ועוד הורגים מעשים. השנה: הבינוני של שלי' במובן שלחיות שלי', הוא: שלי', שלי'...

11. עמ' 12/12, דג' 38-39, אחרי: טמנה, וקנה יש להשלים:

בינוני נוהגים בכתב בטקסטים בלתי-מקורים גי' כן ו' ה' (טמנה, וקנה) הטמנה, וכן ח' כן ו' ה' (בנחתי, שרחתם - דג' 43-45), כדי למנוע טעויות-קריאה והקלות השלמות (טמנה, במ, טמנו, פרמנו, פרמנו במקל, פרמנו וכדומה) וכן נוהגים גם בשאר הבינוניים: כגון, הטמנו, השחתנו, נבעתנו, האנונו, האנונו ועוד.

12. עמ' 13/13, דג' 46-48, אחרי: קלם, קמח, תענה מלרע יש להוסיף:

ונמצא בינוני כן ו' ה': קומים (- קממים) בוסים (- בסיסים), לוח (- לט) וגם בצורה: קנים, קנים עיד, תשכות: ור, לך, נד ועוד, ששף הם נגורו מופעלי עיני. וכן קויט ונמצא בעתיד: קלס (- יקוט); מן פירש נמצא בעבר: פשחם (- פשחם) ועוד מוסר קרניים. וכן נוסים נוהגים להשפיע בשפה באות-לפניה, באלי שרש נוס'.

לוח א' – פֿעֶל קל השמות והתנוגים להערות

- עמ' 16א, הערות כלליות, אחרי: -שפּאַקל־ראַ יִשׁ לַהשְׁלִים: נעִלְמוּ כַּמֶּט כְּלִיל מִן הַשְׁמוֹשׁ, וְהַצּוּרוֹת "תַּפְּעֵלִי", "יַפְּעֵלִי" בָּאוּ גַם לְגַבֵּי שְׁמוֹת נִזְכָּרִים (אֲבֹב, גֵּם בַּמִּקְרָא נִמְצָא בַּמְקוֹמוֹת רַבִּים הַשְׁמוֹשׁ בַּצּוּרוֹת "יַפְּעֵלִי" לְגַבֵּי שְׁמוֹת מִמֶּנּוּ נִזְכָּרְתָּ, כִּנּוּן: "וְתִנָּשִׁים יְהוָה וְיִקְרֶי: "רַגְלֵיךְ לְרַע יִרְצֶנּוּ: "אֵל יִרְצֶנּוּ יְדִיכֶם וְרַבִּים אֲחֵרִים). בְּכִינוּי הַנִּסְתָּנוּ הַצּוּרוֹת "תַּפְּעֵלִי", "תַּפְּעֵלִי" מְחֻדָּשׁ, וְרַב הַשְׁמוֹשׁ בְּהוֹן בַּשִּׁירָה גַם בַּדְּבָר שֶׁל יוֹם-יוֹם, בַּיְחִיד בְּקֶשֶׁר עִם שְׁמוֹת הַמִּצְוִיִּים בַּעֲלֵי-הַיָּם (הַנָּשִׁים תִּלְכָּנָה, הַחֶל-מִידוֹת תִּכְאֹנֶה וְכוּ'). כַּמּוֹכֵן שֶׁאֵין בַּשְׁמוֹשׁ זֶה מִשּׁוֹם שְׁנוּאָה, אֲבָל גַּם לֹא הִכָּרַח מִיָּחִיד.
- עמ' 16ב, דג' 1-3, אחרי: -לִזְכֹּר, יִזְכֹּר... יִשׁ לַהשְׁלִים: בַּצּוּרִי: שְׁמֹר, זָכַר, אֲבָל: שְׁמֹרִי, זָכַרְי, שְׁמֹרִי, זָכַרְו (בַּחֲזָקָה - יַחְנוּצַת-עוֹרִי), כִּדְוִי שְׁוֹאִים, הַעוֹמְדִים לְבֹא בַּיָּאש-הַמֶּלֶח, וְנִמְצָא: מְלָכִי, מְשָׁכִי, עֲלִי, קִסְמִי וְעוֹד מַעֲשִׂים, בְּקִמְצֵי-קִטָּן - צוּרוֹת חוֹדְרוֹת.
- עמ' 17א, דג' 5, אחרי: יִזְכֵּן, יִשְׁן... יִשׁ לַהשְׁלִים: בְּכִינוּי קִינָה וְנִיחָה לְהַחֲרִיב בְּעֶבֶר-נִסְתָּר אֶת הַשְׁמוֹשׁ בַּסֵּת ח: יִשְׁן, חֶסֶץ (בַּדּוּמָה לְ-כַבֵּד, זָדָל וְאֲחֵרִים) לְשֵׁם הַכֹּתֶנֶת בִּין הַעֶבֶר לְבִין הַכִּינוּי (לִשְׁן - עֲבָרִי, לִשְׁן - כִּינוּי), וְשְׁמוֹשׁ זֶה מִצּוּי גַם בַּסִּפּוּרוֹת הַחֲדָשִׁת, בַּשִּׁירָה הַחֲדָשִׁת (אוֹלִי, לְצִדֵּף הַחֲרִיזוֹת) אֶת צוּרַת הַצּוּרִי: יִשְׁן, שְׁנִי (בַּמִּקְ: יִשְׁנִי), שְׁמֻצָּאֵת אֶת הַדְּרָכָה גַם לְחִלְשׁוֹן הַדְּבָרִי, לְהַעֲמִידוֹ - לֵיל הַצִּדִּיקָה יִתְרָה.
- שם שם, דג' 6, אחרי המלים: -אוֹת שְׁנוּאִית- יִשׁ לַהשְׁלִים: וְנִמְצָא גַם בַּסִּפּוּר-סוּלָל, כִּנּוּן: תִּאֲרִיב (מִן אֲרִיב); יִתְרָסוּ (מִן הַרִיס) וְעוֹד מַעֲשִׂים.

- עמ' 18ב, דג' 14-16, אחרי: -שְׁלַחְתָּ, שְׁמַעְתָּ וְעוֹד- יִשׁ לַהשְׁלִים: בְּכִינוּי הַעֲלָתָה הַמַּצְטֵחַ לְהַחֲרִיב בַּנוֹכַחַת-עֶבֶר שֶׁל שְׁעָרֵי לִיבִי, אֶת הַשְׁמוֹשׁ בְּשִׁנִּי שְׁוֹאִים כִּמּוּ בַּשְּׁלִמִים וְגִזְרוֹתֵם, הִינוּ: שְׁלַחְתָּ, שְׁמַעְתָּ, זָבַחְתָּ וְכוּ', וְאוֹלָם לְפִי דַעַת-הַרִיב (וְכֵן גַּם יַעֲקֹבִי) יִשׁ אוֹלִי, לְהַחֲרִיב וְכִידוֹ זֶה בַּסִּפּוּרִי לִיח (שְׁלַחְתָּ, לְקַחְתָּ, שִׁכַּחְתָּ וְכוּ'), שְׁכַחְתָּ מִלְּפָנֶיךָ הַחֲרִית בַּהֲנוּנוֹ גַם בַּשְּׁנוּאִי תִּשְׁוֹאִי (בַּדּוּמָה לְ-יִחָ-כֵּן, כֵּן-לֹךְ-כֹּר, נֶחֱ-בֹאֲחִי וְכוּ'), מִה שֶׁאֵין כֵּן לְגַבֵּי הַחֲרִיב וְהִמָּא הַמַּפְקָה - הַחֲלָפֶת הַפְּתוּחַ בַּשִּׁנִּי, עֲלִילָה לְרוֹם לְהַכָּרַח עֲצוּרִים אֲלֵה הַדְּבָר הַשּׁוֹטֵף שֶׁבְּסִינֵי וּבְמִקְלֹם: שְׁמַעְתָּ, זָבַחְתָּ, וְשָׁמַע: שְׁמַחְתָּ, יִדְתָּ, זָבַחְתָּ... לְסִיכָף חוֹבָה עֲלֵינוּ, לְהַעֲמִיד, לְקַדֵּם אֶת הַסִּפּוּר בַּסִּפּוּרִי לִיבִי וְלִיח (מַפְקָה) בַּנוֹכַחַת-עֶבֶר בְּכָל הַכּוּנִים לֵיל יוֹצֵא מִן הַכָּלִל.
- שם שם, דג' 17-18, אחרי: -מְרִשְׁתִּי- יִשׁ לַהשְׁלִים: הַשְׁנוּחַ: בַּעֲבָר נִמְצָא וְרַשְׁתָּם, בַּחֲרִיק (וְיִרְשְׁתָּם); מִן יִרְדִּי נִמְצָא בַּעֲבָר-נִסְתָּר כִּד (וְיִרְדִּי) - צוּרוֹת חוֹדְרוֹת, כֵּן רִוּוֹחַ הַשְׁמוֹשׁ שֶׁשֶּׁה־סִּי לְעוֹיָא (מִן עוֹיָא), בַּמִּקְ, לִיעֵץ, בַּדּוּמָה לְ-עוֹיָא, עוֹיָא (=יַעֲזָא, יַעֲצָא), בַּצּוּרִי.
- עמ' 19א, דג' 19-21, אחרי: -יִהְיֶה - אֲהֹב, תִּהְיֶה... יִשׁ לַהשְׁלִים: בַּצּוּרִי: תֵּב (תִּבְהֹה), תֵּבִי, תֵּבִי, וְכֵן יִקְרַע נִמְצָאֵת צוּרַת-הַעֲתִיד: תִּהְיֶה, מִפְּנֵי נִמּוֹ לְהַסִּיק, כִּי נִמְשָׁחַה בַּשִּׁנִּי-הַמִּנִּים הִיא לְפִי דג' 20 יִדְרַע, וְאוֹלָם יִשׁ סוֹבְרִים, כִּי הַצּוּרָה תִּכָּרַע אִינֶה אֵלֹא הַעֲתִיד מִשְׁרֵשׁ נִק־ע (מִכָּאן גַּם הַשֵּׁם נִק־ע), אֲבָל הוֹכָחָה שֶׁל מַשְׁלֵשׁ אֵין לְסִכְרָה זוֹ, הַשְׁנוּחַ: יִזִּים בַּעֲתִיד-אֲוִים, יִזִּים וְגַם: אֲוִים, יִזִּים...

72-1122

[illegible]

[illegible]

פֻּעַץ - ג 27 ד 35	מסס - א 52 (ב: פֻּס, פֻּסָה...)	פלס - א 1 ב 2 ד 1 ו 1	פֻּס - ב 30 ד 21 ז 1	סור - א 2 ב 2 ד 1 ו 1
פצץ - א 23 ד 24, 23 (ש)	מסע - א 15 ג 7 ו 7	פֻּלֶקֶת - ג 28 ד 34	פֻּס - ג 24 ד 30	סוד - א 13 ב 8 ג 7 ד 5
28 ז 40 (ע' פוץ)	מספס - ג 27 ד 35	פֻּלֶק - ג 25 ד 35	פֻּס - א 28 ו 21	6 ז 6
פצר - א 4 ב 2 ד 1 ו 1	מסק - א 2 ב 2 ג 1 ד 1	פֻּלֶץ - ג 1 ד 1 ו 1	(ע' פוץ)	סוח - א 13 ב 8 ג 7 ד 6 ו 5
פקד - א 2 ב 2 ג 1 ד 1	מסל - א 2 ב 2 ג 1 ד 1	פֻּלֶצֶר - ג 25 ד 34	פֻּת - ג 17 ד 20	סוח-א 15 (ש) ג 7 ד 39 ו 18 (ע' פוח)
2 ז 21	מעה - א 13 ג 32 ו 18	מִלְרָסָה - ג 25	פֻּבָּה - ג 13 ד 16	סוח-א 25 ד 28
6 ד 8	(המִעֲקָה) ז 6 (י)	פלש - א 1 ג 2 ד 1 ו 1	פכח - ג 7 ד 8 ו 6	סוח - א 13 ב 8 ג 7 ד 5
7	מעט - ב 5 ג 8 ד 6 ו 5	פֻּמְבָּה - ג 13 (מִמְבָּה, יִמְבָּה) ד 16	פֻּכָּס - ג 25 ד 28	6 י
פֻּקֶל - ג 1 ד 1	מעל - א 13 ב 8 ג 5 ד 5	פֻּמְבָּה - ג 25	פֻּכְסָךְ - ג 25 ד 35	פֻּמְבָּן - ג 28 ד 43
פקם - א 2 ב 2 ד 1	6 ז 6	פֻּמְבָּה - ג 25	סכר - א 3 ג 1 ד 1	סוחס - א 13 ב 8 ג 5
פקס - א 2 ב 2 ג 1 ד 1	מסם - א 5 ג 8 ב 5 ד 5	פֻּמְבָּה - ג 34 (י)	פלג - א 18 ג 11 ד 22	פֻּמְבָּה - ג 27
6 ד 8	6 ז 6	פֻּמְבָּה - ג 34 (י)	14 ז 16	סור - א 13 ב 6 ג 5
7 ז 7	פֻּמְבָּה - ג 27 ד 41	פֻּג - ג 1 ד 1	פֻּלְבָּל - ג 25 ד 34	סוח - א 44 ב 28 ג 17 * (י)
פֻּקֶק - ג 25 ד 35	פֻּמְבָּה - ג 27 ד 41	פוח - א 31 ב 20 ג 13 ד 16	פלג - א 2 ב 2 ג 1 ד 1	סוח - א 27 (י) (הִמְפֻּחָה) ד 20
פֻּקֶק - א 2, 52 (ש) ב 2 (ש)	מער - א 13 ב 8 ג 5 ד 6	16 ז 18	1 ז 1	20 ז 25
33 ד 26	6 ז 6	פֻּמְבָּה - ג 25	פלד - ג 1 ד 1 ו 1	מסס - א 24 ד 24
פקר - א 2 ב 2 ד 1 ו 1	פֻּמְבָּה - ג 13	פֻּמְבָּה - ג 25	מלה - א 31 ב 20 ג 13 ד 24	מסס - א 24 ב 2 ג 1 ד 1
פרא - ב 18 ג 23 ו 16	פֻּמְבָּה - ג 25	פֻּמְבָּה - ג 25	16 ז 18	מספס - א 27 ד 35
פרג - א 2 ב 2 ד 1 ו 1	פֻּמְבָּה - ג 25	פֻּמְבָּה - ג 25	פֻּל - ג 1 ד 1 ו 1	מסר - א 2 ב 2 ג 1 ד 1
פֻּרְד - ג 25 ד 34	פצח - א 15 ב 9 ג 7 ד 6	פֻּמְבָּה - ג 25	פֻּלֶח - א 15 ב 9 ג 7 ד 6	2 ז 21
פֻּרְל - ג 25 ד 28	פצל - א 2 ב 2 ג 1 ד 1	פֻּמְבָּה - ג 25	פֻּלֶח - א 28 ד 30 (י)	פֻּרְל - ג 24 ד 27
סוד - א 2 ב 2 ג 1 ד 4	1 ז 1	פֻּמְבָּה - ג 25	פֻּלֶח - א 28 ד 30 (י)	פֻּרְל - ג 28 ד 30
2 ז 21	פצל - א 2 ב 2 ג 1 ד 1	פֻּמְבָּה - ג 25	פֻּלֶח - א 28 ד 30 (י)	פֻּרְל - ג 28 ד 30
פֻּרְד - ג 25 ד 28	פצם - א 2 ב 2 ג 1 ד 1	פֻּמְבָּה - ג 25	פֻּלֶח - א 28 ד 30 (י)	פֻּרְל - ג 28 ד 30
סדה - א 31 ב 20 ג 14 ד 16	פצע - א 15 ב 9 ג 7 ד 6	פֻּמְבָּה - ג 25	פֻּלֶח - א 28 ד 30 (י)	פֻּרְל - ג 28 ד 30
פֻּרְד - ג 25 (י) ד 28 (י)	7 ז 7	פֻּמְבָּה - ג 25	פֻּלֶח - א 28 ד 30 (י)	פֻּרְל - ג 28 ד 30
34 (י)		פֻּמְבָּה - ג 25	פֻּלֶח - א 28 ד 30 (י)	פֻּרְל - ג 28 ד 30

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

புண்பு: உருகுதல் புண்புதல் புண்புதல்: புண்புதல் — புண்புதல், — புண்புதல், — புண்புதல் (புண்புதல்): புண்புதல் — புண்புதல்.

[illegible][illegible][illegible]

५३५

[illegible]

٥٠٠
٤٠٠
٣٠٠
٢٠٠

[illegible]

အိတ်တီဒါး : ခု၊ ဒီ မှတ်တိုင် မှတ်တိုင် မှတ်တိုင်

[illegible][illegible][illegible][illegible]

५
४
३
२

[illegible]

1. 2. 3. 4.

[illegible]

ಗ್ರೆ ಪುಟ್ಟಿ - ಪಕ್ಷಿ ಪರಿಣಿತರು ಕೂಡಾ ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ಪರಿಣಿತರ : ಡಿ ೨೦ ; ೨೩ - ೨೪.

— 1906 —

[illegible][illegible]

(18) ၁၈၂၅

[illegible]

[illegible][illegible][illegible]

[illegible]

פרנס, גלגל ועוד — דגמות חכמה
אברהם אומות (מחבר) — נסחם
צמצום — דג, 19-11 (אזהרות שוקיות)
נשתחררתי, משתחרר, ישתחרר... פז: 19-11
השתחררתי, השתחרר, תשתחרר (גס)

[illegible]

1. התקשר, התקשרות (-שורה), התקשרים, -שורות
2. התקשר, התקשרות (-שורה), התקשרים, -שורות
3. התקשר, התקשרות (-שורה), התקשרים, -שורות
4. התקשר, התקשרות (-שורה), התקשרים, -שורות
5. התקשר, התקשרות (-שורה), התקשרים, -שורות
6. התקשר, התקשרות (-שורה), התקשרים, -שורות
7. התקשר, התקשרות (-שורה), התקשרים, -שורות
8. התקשר, התקשרות (-שורה), התקשרים, -שורות
9. התקשר, התקשרות (-שורה), התקשרים, -שורות
10. התקשר, התקשרות (-שורה), התקשרים, -שורות
11. התקשר, התקשרות (-שורה), התקשרים, -שורות
12. התקשר, התקשרות (-שורה), התקשרים, -שורות
13. התקשר, התקשרות (-שורה), התקשרים, -שורות

התקשר, התקשרות (-שורה), התקשרים, -שורות.

7-6. **בלע, ארח** — רגמות קנטות פלצי ל-גורונות (היחצ) — בננוכסת-עבר

לחם ב פ ת ח : התקשרות, התקשרות, התקשרות ועוד;

צביוני-יחידה — פתח-פתח: התקשרות, התקשרות, התקשרות ועוד;

צורה-פתח: התקשרות, התקשרות... התקשרות, התקשרות, התקשרות ועוד;

התקשרות, התקשרות, התקשרות... התקשרות, התקשרות, התקשרות ועוד;

התקשרות, התקשרות, התקשרות... התקשרות, התקשרות, התקשרות ועוד;

התקשרות, התקשרות, התקשרות... התקשרות, התקשרות, התקשרות ועוד;

התקשרות, התקשרות, התקשרות... התקשרות, התקשרות, התקשרות ועוד;

התקשרות, התקשרות, התקשרות... התקשרות, התקשרות, התקשרות ועוד;

התקשרות, התקשרות, התקשרות... התקשרות, התקשרות, התקשרות ועוד;

התקשרות, התקשרות, התקשרות... התקשרות, התקשרות, התקשרות ועוד;

התקשרות, התקשרות, התקשרות... התקשרות, התקשרות, התקשרות ועוד;

התקשרות, התקשרות, התקשרות... התקשרות, התקשרות, התקשרות ועוד;

התקשרות, התקשרות, התקשרות... התקשרות, התקשרות, התקשרות ועוד;

התקשרות, התקשרות, התקשרות... התקשרות, התקשרות, התקשרות ועוד;

התקשרות, התקשרות, התקשרות... התקשרות, התקשרות, התקשרות ועוד;

התקשרות, התקשרות, התקשרות... התקשרות, התקשרות, התקשרות ועוד;

התקשרות, התקשרות, התקשרות... התקשרות, התקשרות, התקשרות ועוד;

[illegible][illegible][illegible]

פּוֹנִי... (דג' 46); נח — נִטְמָה זָרָה וְאִין דְּוִקָּה לָאָה. (ע' הַשְׁלֵמוֹת 16)
דְּהִי, חִיָּה — נִטְמוֹת בּוֹדְרוֹת: שְׁעָר פְּרִין לִיָּה שְׁעָרֵי פִי-גְרוֹנוֹת (דג' 33-34); הַיִּיתָ, הַיִּיתָ הַיִּיתָ הַיִּיתָ (בְּחֶסֶת-סֶגֶגֶג)

[illegible]

בוא, בוא, מות — נטיות זרות: בוא (נחי ע"ז-א): בעבר
 נחי, נחי (בהפסס: אחי, תחי, נחי). (ע' השלמות 17)

[illegible]

[illegible][illegible]

(9) תִּשְׁמְרוּ

מן החולם, הַחִירִיק והַצִּירָה (אצל לבני: צִירִי) המלאים. במקום זה הנני להביע את תודתי העמוקה לא יצחק לבני, שהואיל לעצמי בכמה שאלות חשובות, וכן היה ספרו הנ"ל נר לרגלי בקביעת הצורות של מספר שרישים, שנטייתם שנויה במחלוקת. כן יבוא על הברכה הא' ישראל בורשטיין, מחבר הספר "תורת ההגה" (הוצאת ראובן מס, ירושלים), שאף מפיו לקחתי עצה בכמה דברים, ואין מן הצורך להדגיש במיוחד, כי אחזיק טובה הרובה לכל מורה וחבר, שיואיל להעירני על תקונים ומלואים, שמן הראוי להכניסם במהדרה חדשה.

ירושלים, תשרי תש"ב

ד"ר שאול פֶּרְקֶלִי (פֶּרְקִי)

מהעעותיו של יצחק אבינרי:

(א) התפעל של יסף — בגוף הספר מנוקד מְתוּסָף, כמו מְתוּעַד (ע' 33). ואילו אבינרי מוכיח את ציקת הקריאה מתוסף, שגם מדקדקים אחרים תומכים בה. ושתי ראיות בידו: (א) הכתיב התלמודי — בכל התלמוד אין למצוא, מְתוּסָפֶת, בשתי ויון (וב אין למצוא שמות-הפעולה: וסוף, וסיפה מן יסף עד ועוד, ועד, וְעִדָּה מן יעד ועוד).

אף מן יק"ד יש לומר, לדעת אבינרי, נחמד וְנָא נחמד (נחמד). (ב) עתיד ושם-הפעל בפיעל בשרשים בעל"ה פ גרונ"ח — בגוף הספר מנוקד, כמקובל בכל ספרי הדקדוק: פִּשְׁלָת, לִשְׁלָת, וכן: אִשְׁלָת, וְשַׁלָּת, בשפת הדבור נהוגה הקריאה: וְשַׁלָּת, (כמו בהפסק). אבינרי מצדיק קריאה זו ומסמך על הנקוד הנהוג בפעלים אלה גם בספרי התפילה, כגון: "עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ", לְהַלֵּל לְשַׁבֵּחַ, "לְנַצַּח" וכן: "אֲשׁוּעַ" בברכת "הַמְּפִילָה", "שִׁיחַמָּהמָה" (אני מאמין) ועוד, גם במקרא נמצא תמיד "וְנַבְּחֵם" (ולא יִנְבַּח), ולעומת "לְשַׁלָּח" נמצא גם "לְשַׁלַּח אֶת עַמִּי" (שמות י"ד) וכן "תַּנְחֵם" (שמות כ"ט, י"ז), ועוד (וע' השלמות 24).

(ג) צווי בהפעל בשרשים בעל"ה פ גרונ"ח — הצורה הרגילה היא בלא יו"ד: נָסַע (נסע), הִשָּׁנָה, קָנַת, כמו שמנוקד בספר, ואולם

מר אבינרי מוצא סמוכין גם לצווי עם יו"ד: בתלמוד נמצא, הוֹרִיעַ, גם בצווי, ובברכת המזון — "וְהַרְצִינֶךָ קִנִּית לָנוּ" — ואף במקרא יש, הוֹפִיעַ ("אֶל נְקָמָתוֹ הוֹפִיעַ") פלשון צווי וכן, "הָבִיא עֲלֵיהֶם" (ירמיה י"ז, י"ח), לפיכך נוטה אבינרי להפיר את השמוש בצווי עם יו"ד אף מן אף נדר, סוכר אבינרי, מוטב לומר בצווי, "הִדִּיר", כדי להבדילו מן "הִדֵּר" משורש הדר. גם דמדקדק הקדמון אבן-גינאת, מעיר אבינרי, הרהר, שיש פנים לצווי בחיך. (ד) לשון הוה בנקבה בהפעל — בגוף הספר מובאת הצורה הסגולה כעיקר (הצורה בחיך מובאת בסוגרים). כגון: מוֹפְרֶת (מוֹפְרִיָה), מְכַנֶּסֶת (מְכַנִּיסָה), בדורנו נוטים להעדיף את הצורה מוֹפְרִיָה, מְכַנִּיסָה על הצורות: מוֹפְרֶת, מְכַנֶּסֶת וכן: מְרַגֵּשָׁה, מְאֻכְלָה, מְשִׁיבָה, מוֹעִלָה, מוֹרֶדָה ועוד ועוד. הצורה הסגולה נדירה ותשמש כעיקר כשם-תואר: דָּגָה מְכַרְכַּת, חֲזוּנָה מְסַפֶּקֶת (לעומת: הִיא מְכַרְיָה, מְסַפִּיקָה), אבינרי סוכר, שמנהג המדקדקים להעדיף את הצורה הסגולה על החרוקה נובע מתוך מציאותה במקרא ובתלמוד (במקרא כדק אבינרי ומצא 11 פעלים ממין זה בסוף ורק שלש צורות חרוקות, בנביאים ובכתובים), ואולם לדעתי יש להעדיף את צורת "מְפַעִלָה" על "מְפַעֵלָה" מטעמים אלה:

(א) קלות המזכר מוכר לנקבה ומיוחד לרבים: מְאֻכְלָה, מְאֻכְלָה, מְאֻכְלָה... ולא כן: מְאֻכְלָת, מְאֻכְלָת (ב) אחדות הצורה, שכן יש פעלים (נחי ע"ז למשל) שבהם הצורה החרוקה היא היחידה: מְבִיאָה, מְקַוָּה ועוד. וכן: מְמַצִּיָּה, מוֹצִיָּה (ג) בחסרי פ"י יש שהצורה הסגולה בהפעל אינה שונה במאומה מבנין קל (פעל) של פעלים אחרים לגמרי, כגון: מוֹרֶדָה מוֹלְכָת, מוֹעֵלָה — הן גם צורות הוה בקל מן השרשים: מריד, מלך, מעל (לצד הוה בהפעל מן: יריד, ילך, יעל, וד) אין לולול גם בהבנתה שבין "מְפַעִלָה" לבין "מְפַעֵלָה" מבחינת לשון-הוה (פעל) ושם-עצם: מְאֻכְלָה — פועל, מְאֻכָּל — (— סכין) — שם-עצם, וכן מוֹפְרִיָה — מוֹפְרֶת, מְעַרְכָּה — מְעַרְכָּת, מִינִיקָה — מִינִיקָת ועוד. על יסוד כל אלה מסיק אבינרי, כי גם זכות המקור לא תסייע לשליטת הצורה הסגולה (מְפַעֵלָת) בלשון-הדבור ובספרות שבימינו, ויצורה החרוקה (מְפַעִלָה) עתידה לרשת את מקומה...

הערות מעשיות:

בזה ניתנות כמה הערות לדרך השימוש בלוחות וברשימת השרשים:

ה'לוחות — סדר הלוחות בספר הוא כדלקמן:

א — שָׁעַל (קל). ב — נָפַעַל. ג — פָּעַל. ד — פָּעַל.

ה — הָפַעַל. ו — הָפַעַל. ז — הָפַעַל (תְּפַעַל).

נוסף על כך מכיל הספר: לוח הנטיית הבודדות והזרות פָּעַל (קל):

הדוגמות — הדוגמות מובאות בלוחות לפי קבוצות אלה:

(1) שלמים — שלמים גמורים במשקל אפעל ובמשקל אפעל; שלמים בעלי בגד כפית ועוד. (2) גרונים (= אות אחת של השורש הא גרונית) — פִּי־גרונית: פִּיא (אפעל ואפעל, פִּיא נחה): פִּיה: פִּיח: פִּיע: עִי־גרונית: לִי־גרונית ועוד. (3) פִּי — פִּי־חסרה: פִּי־נחה ועוד. (4) פִּינ' — פִּינ' במשקל אפעל ובמשקל אפעל ועוד. (5) לִיא — יוצאים ומתארים; לִיא — מורכבים. (6) לִיה — יוצאים ומתארים; לִיה — מורכבים. (7) לִיג. (8) לִית. (9) נחי ע'ו וע'י. (10) כפולים — במשקל אפעל ובמשקל אפעל; כפולים־גרונים ועוד. בסדר זה יש, כמובן, סתיה מהחלוקה המקובלת של הגזרות.

אולם נראה לי, כי שיטה זו, שיטת הקבוצות, עשויה להקל על התלמיד הצעיר, שטרם למד להבחין כהלכה את תכונותיהן של הגזרות ואת חלוקתן המדעית, למצוא את הדוגמה המבוקשת בלוחות, שהרי השורש ניתן להבחנה רק לפי סימן אחד. לדוגמה: אם יהיה לפני התלמיד שורש בעל פִּי (כלומר, שהאות הראשונה היא י'), יחפשו בקבוצת הדוגמות של פעלי פִּי, ללא הבחנה קודמת, אם שורש זה מגזרת החסרים הוא או הנחים, אם נטיית פשוטה היא או מורכבת וכדומה; ולאחר שימצא את הדוגמה המתאימה בלוח ויקרא את ההערה לאותו מספר — ידע לנטותו כהלכה. ענין הגזרות וחלוקתן מקומו בלימוד הדקדוק הוא, ואין לוחות אלה באים למלא את מקומו של ספר ללימוד הדקדוק העברי, אלא לשמש לו עזר וסייע.

הטורים — בכל הלוחות באים הטורים לפי סדר זה: המספר,

הגזרה (הקבוצה), השורש, המקור (מקור־עבר ומקור־עתידי), ככלים, עבר, בינוני פיעל (הזה), עתיד יצווי.

ההערות — לכל דוגמה בלוח (או לכמה דוגמות ביחד) ניתנות למטה הערות המסומנות באותו מספר של הדוגמה בלוח. בהערות מרומז על סימניה העיקריים בתבנית הנטיה, תכונותיה המיוחדות וניקודיה, וכן יציוני בהן הנטיית החזרות מכלל זה.

רשימת השרשים — ברשימה זו כינסתי לפי סדר הא"ב את כל שורשי הפעלים של הלשון העברית למן תקופת התנ"ך ועד ימינו אלה, שבהם השתמשו בזמן מן הזמנים בספרות (על השמוש המעשי ברשימה ימצא הלומד הערות הראשית הרשימה עמ' 57). כמסמכים לרשימה זו שמשו לי מקורות אלה: "מלון הלשון העברית הישנה והחדשה" לאלעזר בן־יהודה (אוחיות א—ח), "מלון השפה העברית" ליהודה גרונבסקי; הקונקורנציות לתנ"ך למנדלקרן ולפירסט; הערך השלם (הוצ' קוהנט); מילוני־החידושים לרש"י, לרשב"ג (רשימת הפרופ' דוד ילין) ולאחרים; מילון חידושי ביאליק ליצחק אבינרי, וכן כל החידושים, שנעשו בשנים האחרונות ע"י ועד הלשון העברי.

וזאת לדעת: בודאי, כמה מן הצורות, בהן השתמשו קדמונינו לא נקלטו בלשון, ולהפך, מספר רב של צורות, שנתחדשו בלשון הדבור ובעתונות שבימינו, טרם אושרו על ידי המוסד העליון שלנו לעניני הלשון — על ידי ועד הלשון העברית, ולכן הרשות המלאה בידי המורה לפסול צורה ולקבל צורה — לא לי הכרעה בדבר זה. את תעודתי אני ראיתי אך בזה: לאסוף את החומר הקיים בצורותיו ובתבניתו, כפי שהוא מצוי במקורות השונים, ואיך — יבואו רבותינו ויפסקו הלכה למעשה. המונחים — בדרך כלל השתמשתי במונחים המקובלים ברוב ספרי הדקדוק, שלא להקשות על התלמיד בלימוד מונחים חדשים. רק בסימון התנועות א', א', א', החזקתי בשיטתו של יצחק לבני בספרו: "דקדוק הלשון העברית החדשה והישנה" (הוצ' "דבר", ירושלים תש"ב), וקראתי: "חֶלֶם", "חֶרֶק" ו"צֶרֶה", להבדילם

שוב אוסף עשיר של חידושי-שורש ונטייה [כ-500 שורשים ולמעלה מ-3000 נטיות] — דבר שהצריך סידור חדש של ושימתי-השורשים וקביעת נטיותיהם המיוחדות.

נוסף על כך מובאים בסוף הספר 50 השלמות ותיקונים להערות, בהתאם להחלטות האקדמיה לשון העברית ול-הצעותיהם של חוקרי-הלשון השונים. (במיוחד יש לצין את הצעותיו של חוקרי-הלשון הנודע יצחק אבירי, שכמה מהן מובאות בנפרד להלן בעמ' 5).

וזאת לדעת — הכללת שורש מן השורשים פרשימה אין פירושה הרתו לשימוש. רחוק אני מלראות את עצמי פוסק בהלכה זו. הפוסק המוסמך להתיר שורש זה או אחר לשימוש או לפוסלו אינה אלא האקדמיה, שהיא השופט העליון בכל שאלות הלשון העברית; ואני — את עיקר תפקידי ראיתי רק בכך: לאגור ככל האפשר את מה שנתחדש בפועל העברי בזמן האחרון ולצין את צורתי-נטייתו הנכונה של כל שורש, בהתאם לכללי הדקדוק העברי המקובלים, למען לא ישגה כל המשתמש בו הלכה למעשה. והיה, אם מטרתי זו תושג — דייני.

ירושלים-השלמה, ניסן תש"ל

ש"ב

"באחריית-דפרי" למהדורה י' של "לוח הפעלים" (תשי"ג) הצבעתי על תהליך-ההתרחבות של לשוננו העברית, שהחלה במיוחד עם קום המדינה על צרכיה המסועפים. אצירה-הפעלים של הלשון העברית בשנים אלה נתעשר פאלפימלים חדשות, ועוד יותר — במלים "גנוזות", שקמו לתחייה — אם בהוראתן הקודמת ואם במשמעות מחודשת, בהתאם לצרכי-השעה ולתנאים המיוחדים של חיינו עכשיו. פן נתלבנו בתקופה זו ונתבהרז מאות שאלות-לשון מבחינת הצורה הדקדוקית, הניקוד והנטייה — תחילה ע"י ועדי-הלשון ואח"כ ע"י האקדמיה ללשון העברית, וכן ע"י חוקרי-הלשון, ותיקים וצעירים כאחד.

יבול מפורך זה בשדה-הלשון העמדי, כמובן, גם לפנינו את הדרישה להתחדשות — לתקן ב"לוח הפעלים" את הטעון תיקון, ובמיוחד — להשלימו ולהכניס פרשימתי-השורשים את החידושים הרבים, שגאגרו בידי ובידי אחרים במשך השנים.

בראשונה חודשה הרשימה בשנת תשי"ג (מהד' י') [נוספו בה אז כ-250 שורשים חדשים ובערך 1,300 תוספות לנטיות]. בשנת תשי"ט (מהד' י"ד) נוספו בצורת נספח עוד כ-300 שורשים ונטיות חדשים, ועכשיו — לאחר עשר שנים נוספות — נצטרך

ה ת כ ן :

לוחות בנוי-הספד:

48	• • • • •	ספד (קל) — שְׁלָמִים •	3	• • • • •	פתיחה למקדורה קשרים ושלמים •
50	• • • • •	" ל"א ל"ה •	4	• • • • •	הערות מצטירות •
51	• • • • •	" ס"י, ע"י, כסלים •	6	• • • • •	לוח הספד (קל) •
52	• • • • •	ספד •	14	• • • • •	לוח הבינוני-ספד •
52	• • • • •	הפסוק — שְׁלָמִים •	16	• • • • •	לוח הנטיית הבדורות והנרות קפסל (קל) •
53	• • • • •	" נחם וקסלים •	18	• • • • •	לוח הנפסל •
54	• • • • •	הנורות בסוף-פסוק (הקפסל) •	24	• • • • •	לוח הספד •
55	• • • • •	צורות-הנטיית קר-ההפסוק •	28	• • • • •	לוח הספד •
56	• • • • •	צחיד מקצר קר-ההפסוק קפסלי ל"ה (ל"י) •	32	• • • • •	לוח ההפסד •
57	• • • • •	הנרות לרשימת השירים •	38	• • • • •	לוח ההפסד •
58	• • • • •	רשימת השירים של הספד (לפי סדר הא"ב) •	44	• • • • •	לוח ההפסד (הפסל) •
91	• • • • •	השלמות והקנינים להנרות •			

58 57 56 55 54 2008 2009 2010 2011 2012 2013

מסח"ב 965-09-0142-6

All rights reserved, 2008 – תשס"ח, תשס"ט, תש"ך

Rubin Mass Ltd., Jerusalem 91009
טל': 02-6277863, פקס: 02-6277864, Tel: 02-6277863
 rmass@barak.net.il

Abroad: www.israeli-books.com

Israel: www.massculture.co.il

Printed in Israel

פּוֹלַחַת לַעֲבֹדָה

לוחות לנטיית הפעלים על כל גזרותיהם, בניניהם וצורתיהם
בצרוף רשימה מחודשת של כל שורשי-הפעלים בלשון העברית
מתקופת התנ"ך ועד ימינו אלה
עם הוראות מפורטות לנטייתם

ערן ומסודר בידי

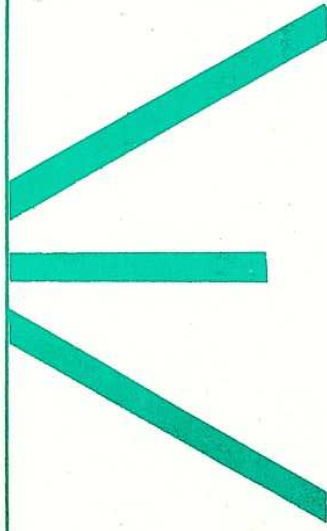
יחזקאל פאז'אצ'י

השלמות ותקונים להערות - עמוד 91
הדפסה מס' 54, תשס"ח

הוצאת האגודה ללימודי תנ"ך

מקבץ אירועים השלם

לוחות לגטית המעלים על כל
גזרותיהם, בניניהם וצורותיהם
ערך ומסאד ביד ד'ר' ש'מאל פ'קל'י

הוצאת ראובן מס בע"מ, ירושלים